

84. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2026

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Kanisterapija - suņa asistēta terapija

Mani kolēģi
Basso un Bariks,
sertificēti un aktīvi strādājoši terapijas suņi

Darba vietas:

ĢBAC "Brīnumiņš"
Sables pamatskola
Aprūpes nami, dienas centri, izglītības
iestādes, bibliotēkas un dažādi pasākumi

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

84. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2026

Mg.paed. Agrita Priedīte

- Sākumskolas skolotāja ar tiesībām mācīt vienu priekšmetu pamatskolā (RPIVA)
- **Maģistre skolas pedagoģijā (RPIVA)**

- Valdorfpedagoģijas skolotājs (Canterbury Steiner School Teacher Training)
- **Adventors darbā ar suni bērniem un pieaugušajiem bez veselības traucējumiem** (Sanktpēterburgas Medicīnas Akadēmija, centrs "Anima")
- **Adventors darbā ar suni bērniem un pieaugušajiem ar veselības traucējumiem** (Sanktpēterburgas Medicīnas Akadēmija, centrs "Anima")
- Kinoloģijas pamati (Latvijas Kinoloģiskā Federācija)
- Kanisterapijas asistents (neformālā izglītība Latvijā)
- **Kanisterapijas speciālists** (neformālā izglītība Latvijā)
- Dabas vides estētikas speciālists (Dabas Vēstniecība)
- **Speciālās izglītības skolotājs** (RTU Liepāja)

Suns savā būtībā ir nemainīgs – autentisks un patiess. Šī īpašība padara to par īpaši nozīmīgu mūsdienu vidē, nodrošinot skolēniem nepastarpinātu saskarsmes pieredzi un emocionālu līdzsvaru

Inga Ekuze,
Liepājas Izglītības pārvaldes vadītāja

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

**84. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2026**

Kas ir kanisterapija?

Kanisterapija ir zinātniski pamatota medicīniskās, sociālās vai pedagoģiskās rehabilitācijas papildmetode, kurā mērķtiecīgi izmanto speciāli apmācīta un sertificēta suņa klātbūtni un līdzdarbību.

Suņa iesaiste palīdzošajā darbā, balstoties uz pētniecību un rūpīgu speciālistu apmācību, ietver **5 dažādus līmeņus/ virzienus** :

- ❖ Suņa asistētas aktivitātes
- ❖ Suņa asistēta intervence
- ❖ Suņa asistēta konsultēšana
- ❖ Suņa asistēta terapija
- ❖ Suņa asistēta pedagoģija

Šie virzieni gan tikai norāda pamatmērķi un nav strikti nodalāmi, jo savstarpēji integrējas.

Suņa iesaisti palīdzošajā darbā var apgūt speciālisti, kuriem ir iegūta augstākā izglītība kādā no attiecīgajām jomām:

- Pedagoģijā
- Medicīnā,
- Psiholoģijā
- Sociālās zinībās,

Kanisterapijas vēsturiskā attīstība

- Suns dzīvo cilvēka tiešā tuvumā jau vairāk kā 10 tūkstošus gadu, kas evolūcijas gaitā ir attīstījis suņu fenomenālo spēju niansēti nolasīt cilvēku ķermeņu valodu un emocionālo stāvokli.
- Pirmie dokumentētie pieraksti par suņu pozitīvo ietekmi uz cilvēku emocionālo labsajūtu ir atrodamī jau viduslaiku rakstos.
Ir lasāmi pieraksti par suņiem ārstniecības iestādēs, kuri palīdz karavīriem pēc pārciestiem ievainojumiem un posttraumatiskā stresa.
- Par formālo suņa asistētas terapijas pamatlicēju tiek uzskatīts bērnu psihologs **Boris Levinsons** (Amerika, 1907.-1984.), kurš, strādājot ar pacientiem savās mājās, atklāja, ka emocionāli noslēgts bērns pozitīvi reaģē uz nejauši ienākušo suni Džinglu. Turpinot jau mērķtiecīgi iesaistīt suni sesijās ar bērnu, Levinsons izvirza teoriju, ka suns palīdz veicināt bērna aktīvu iesaisti psihoterapijā.
Gadiem ilgi Levinsons iesaistījis savu suni praksē, paralēli rakstot par savu pieredzi darbā “Suns kā līdzterapeits” (1962)
- Pēc šī nozīmīgā raksta publikācijas pētniecības interese par dzīvnieku asistētām intervencēm ir pieaugusi eksponenciāli, aptverot arvien daudzveidīgākas jomas un auditoriju.

“Kad es nevaru izdarīt, tad man vajag
apmīļot Bariku. Tad es padomāju, un
varu atkal izdarīt”

Letīcija, 7 gadi

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

84. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2026

Kā saskarsme ar suni ietekmē cilvēku?

Mijiedarbība ar suņiem rada izmērāmas un gandrīz tūlītējas izmaiņas cilvēka fizioloģijā, turklāt, šo mijiedarbību atkārtojot, pozitīvā ietekme saglabājas iltermiņā.

- ❖ **Neiroķīmiskās un hormonālās izmaiņas, kas regulē garastāvokli un stresu:**
 - **Oksitocīna (mīlestības hormons) pieaugums** cilvēkiem var ievērojami paaugstināties jau dažu minūšu laikā pēc suņa glaudīšanas, spēles kopā ar suni vai pat acu kontakta.
 - **Kortizola (stresa hormons) samazināšanās:** zinātniski pierādīts, ka regulāra saskarsme ar suņiem pazemina kortizola līmeni. Vairāki pētījumi rāda kortizola līmeņa pazemināšanos par 20% jau pēc 10 minūšu ilgas suņa glaudīšanas.
 - Mijiedarbība ar suni veicina **dopamīna un serotonīna** izdalīšanos, paaugstinot motivāciju, sniedzot mieru, laimes sajūtu un sociālo piesaisti.
- ❖ Cieša saskarsme ar suni **pazemina asinsspiedienu, regulē sirdsdarbību, normalizē elpošanu un mazina ķermeņa spastiku.**
- ❖ **Uzlabo smadzeņu darbību un kognitīvās funkcijas.** Izmantojot elektroencefalogrammas (EEG) tehnoloģiju, pētnieki ir identificējuši specifiskas smadzeņu viļņu izmaiņas:
 - **Relaksācija:** pastaigas, aktivitātes vai rotaļas ar suni palielina alfa smadzeņu viļņus, kas saistīti ar mieru un stabilitāti.
 - **Koncentrēšanās:** - suņa ķemmēšana, glaudīšana vai kopšana ir saistīta ar beta smadzeņu viļņu pieaugumu, kas norāda uz uzlabotu uzmanību bez stresa klātbūtnes.

Suņa asistētas aktivitātes

Tiek realizēts:

- Tematiskos pasākumos,
- Izglītības iestādēs,
- Bibliotēkās
- Dienas centros utml

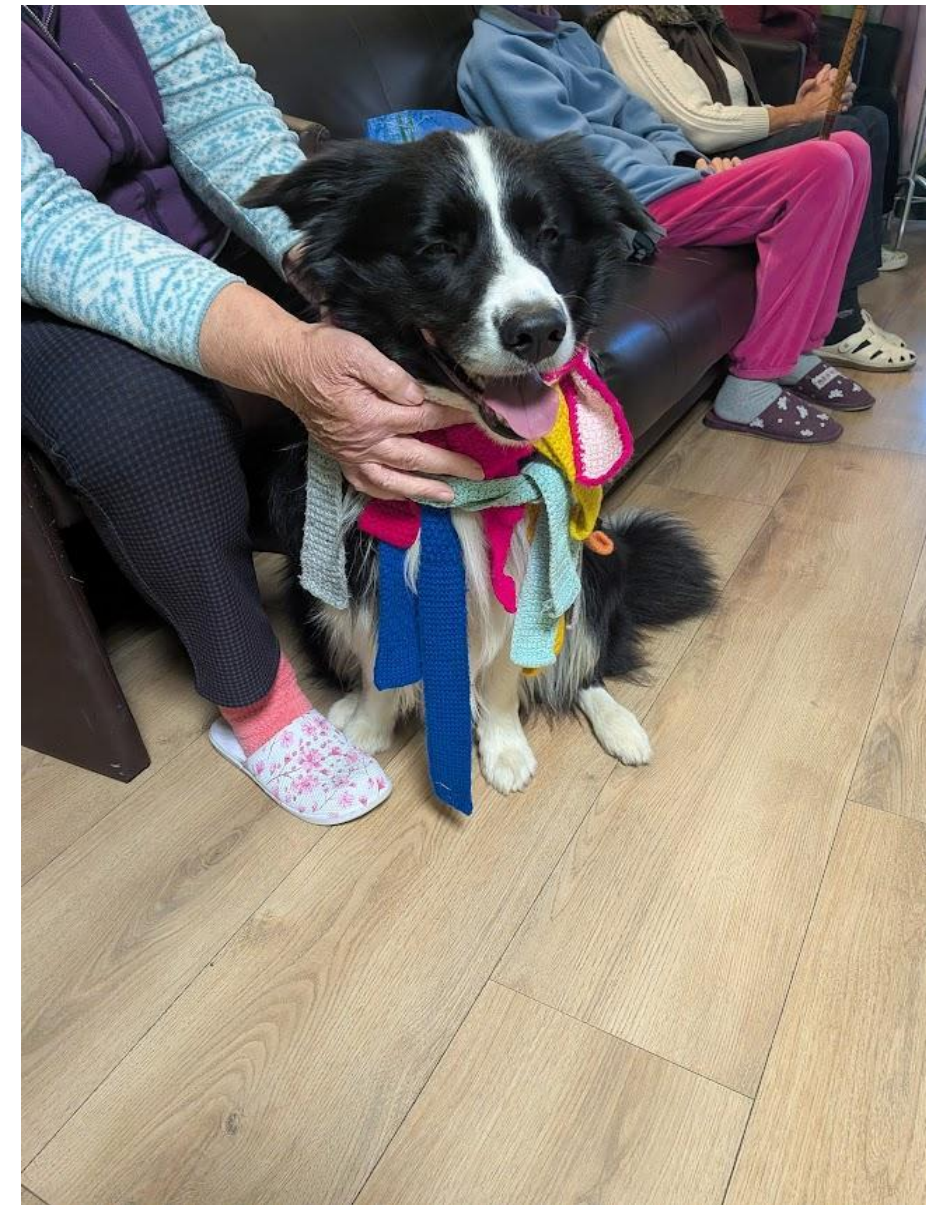
Mērķis:

- Pozitīvu emociju sniegšana
- Zināšanu sniegšana

Suns:

- Motivē iesaistīties aktivitātēs.
- Nodrošina multisensoru pieeju jaunu zināšanu apgūvē,
- Sniedz drošības sajūtu, atvērtību

Suņa asistēta intervence caurvij visas jomas

Tiek realizēts:

- Aprūpes namos
- Krīžu centros
- Dienas centros

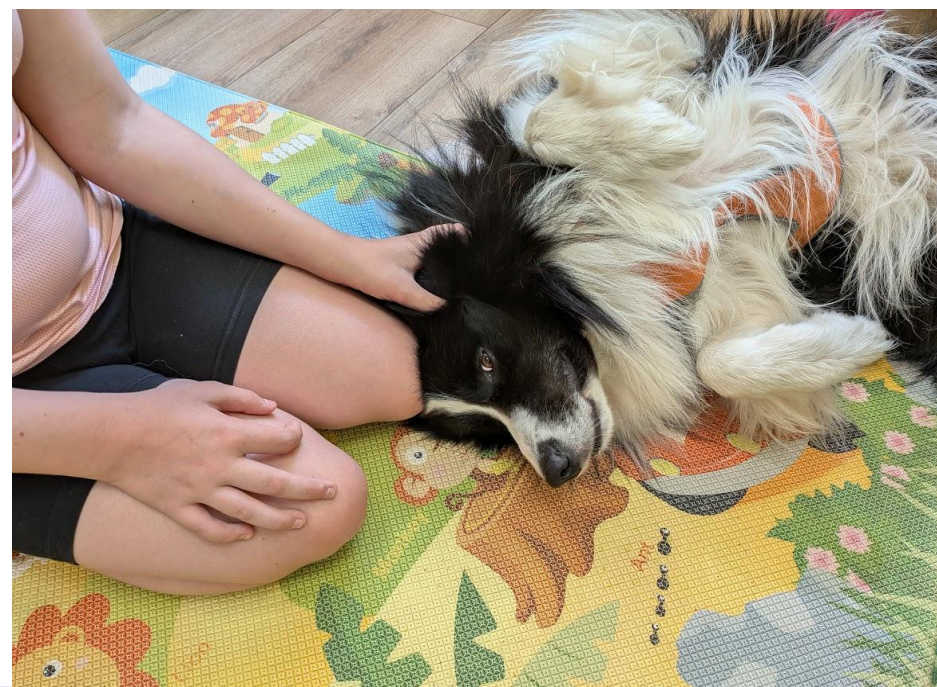
Mērķis:

- Sniegt emocionālo un psiholoģisko atbalstu
- Veicināt sociālo mijiedarbību

Suns:

- Motivē iesaistīties aktivitātēs.
- Dod pozitīvu pieredzi
- Mazina stresu, spriedzi, trauksmi
- Veicina atvērtību, interesi, drošības un pieņemšanas izjūtu

Suņa asistēta konsultēšana

Tek realizēts:

- Veselības aprūpes iestādes
- privātprakses
- Izglītības iestādes
- Krīžu centri
- Sociālās aprūpes iestādes u.c.

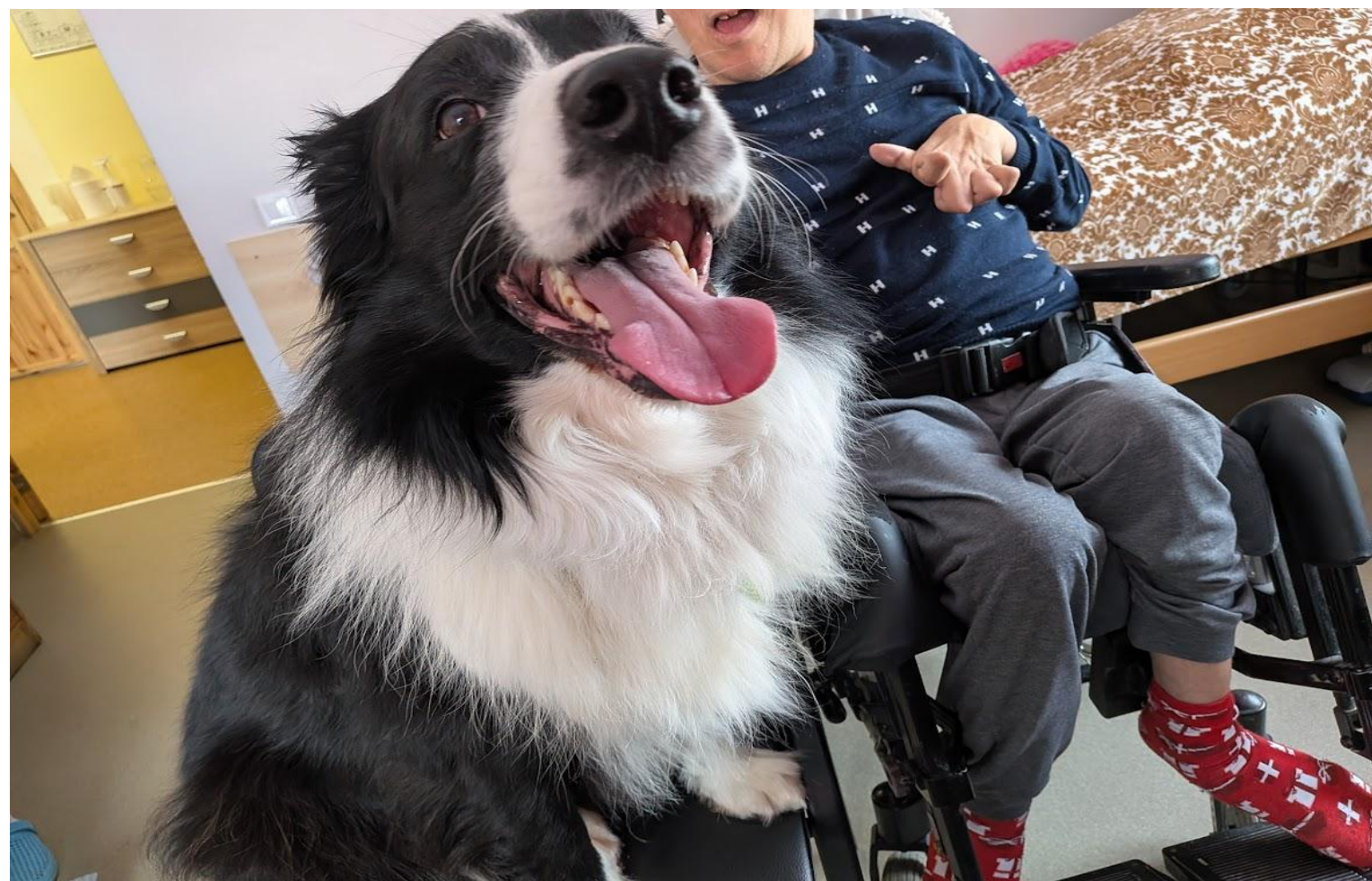
Mērķis:

**Veicināt efektīvāku
psiholoģisko palīdzību un
klienta labsajūtu**

Suns:

- Sniedz drošības sajūtu
- Mazina stresu, spriedzi, trauksmi
- Veicina atvērtību

Suņa asistēta terapija Fiziskā rehabilitācija

Nodarbības realizē fizioterapeits vai ergoterapeits, vai attiecīgais speciālists kopā ar kanisterapijas speciālistu

Tiek realizēts:

- Veselības aprūpes iestādes
- Privātprakses
- Atbalsta centri u.c.

Mērķis:

- Holistiski uzlabot pacienta fizisko, funkcionālo un emocionālo stāvokli

Suns:

- Darbojas kā aktīvs rehabilitācijas “instruments” un motivators

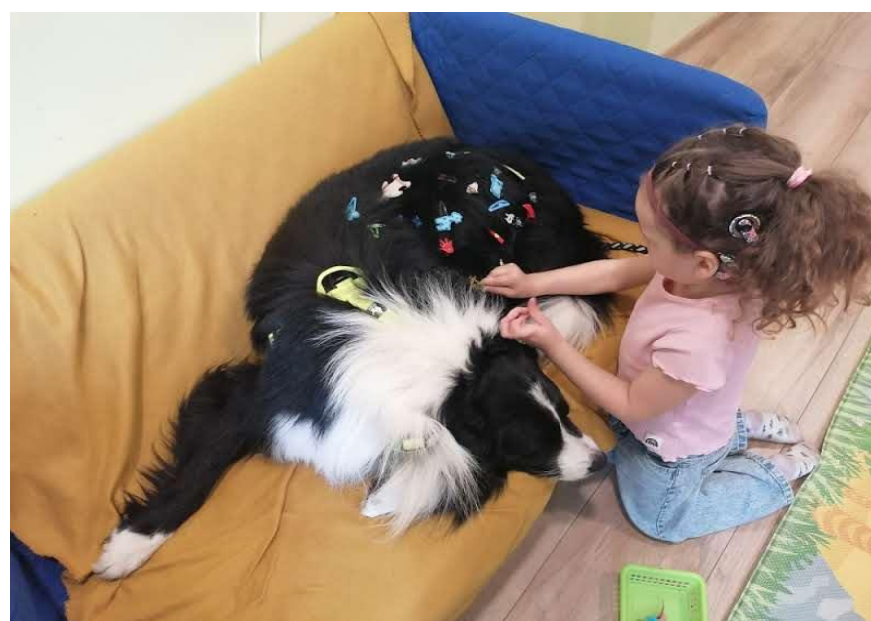
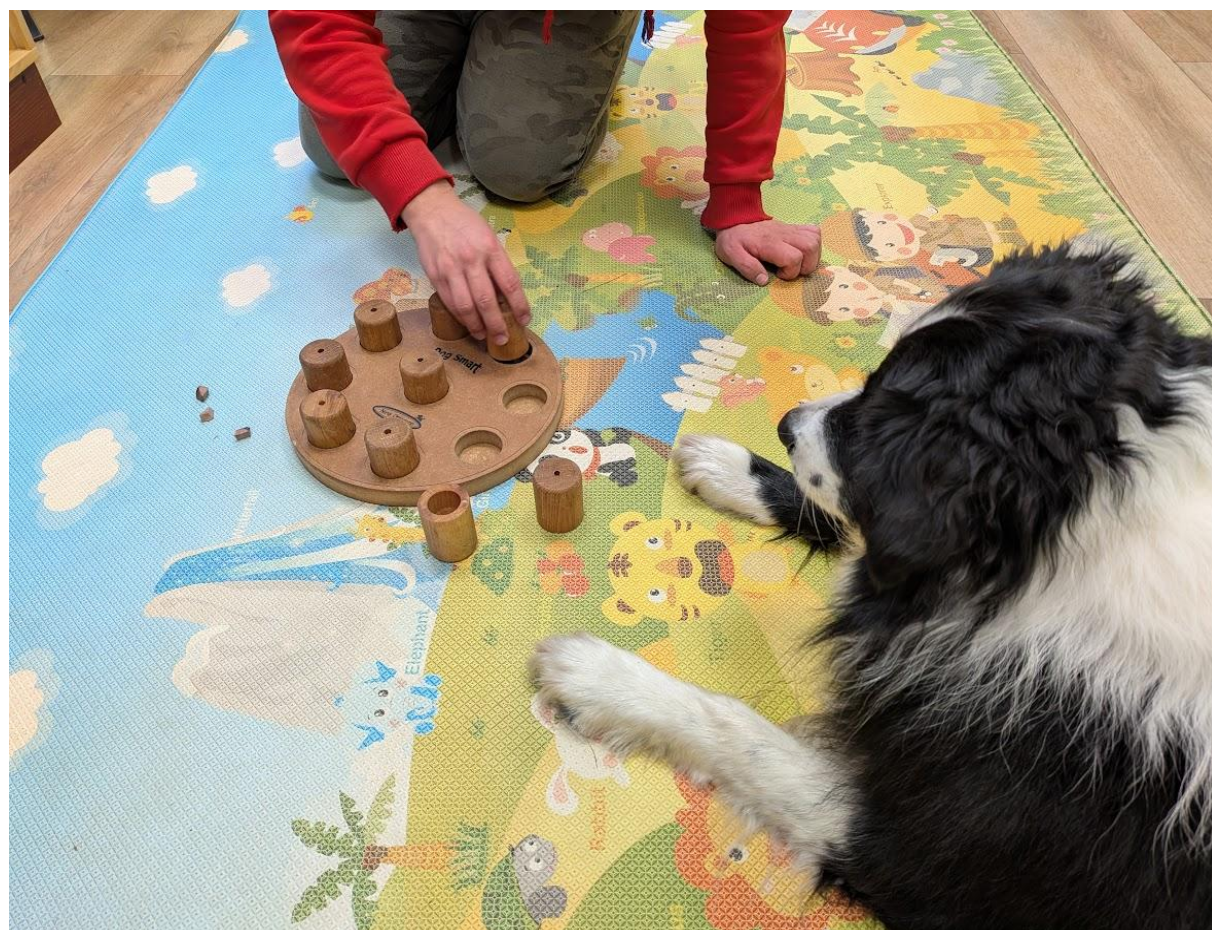
Suņa asistēta terapija Garīgā, emocionālā un psihosociālā rehabilitācija

Mērķis:

Atjaunot un uzlabot cilvēka
emocionālo, psiholoģisko un sociālo
labklājību

Suns:

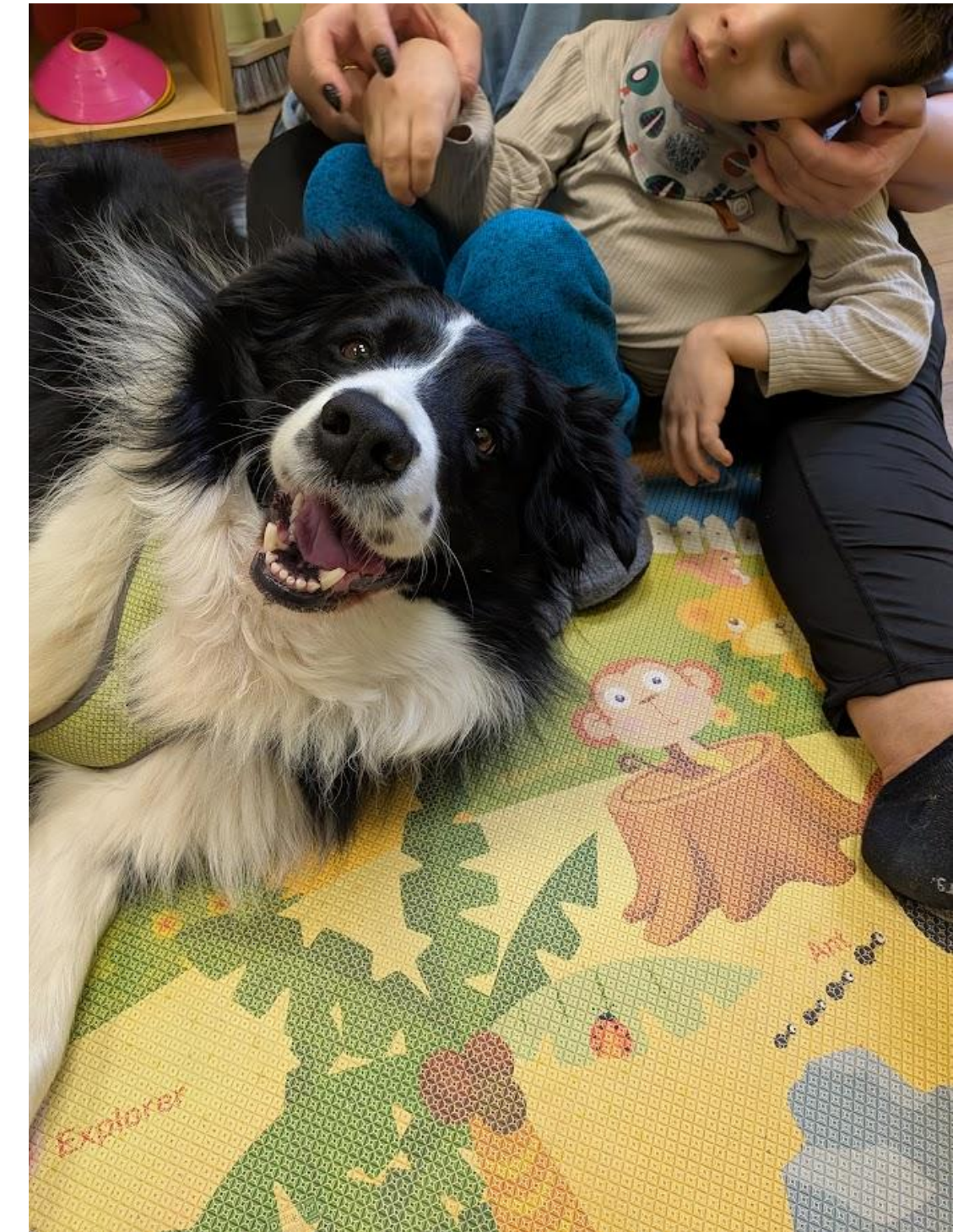
- Emocionālais atbalsts
- Sniedz drošības sajūtu
- Veicina pašapziņas attīstību
- Palīdz attīstīt sociālās prasmes
- Motivātors un iesaistes veicinātājs
- Veicina pašregulācijas prasmju attīstību.

“Kristoferam ir bērnu cerebrālā trieka. Kopā ar suni viņš mācās fiksēt skatienu, klausīties skaņas, vērot, aptaustīt suņa kažoku. Viņš ir sācis sekot līdzī suņa kustībām. Kristoferam daudz kas ir parādījies no aktivitātēm tāds, kas nebija pirms kanisterapijas nodarbībām. Enerģisks paliek nodarbību laikā, daudz emocijas parāda. Sakoncentrējās nodarbības laikā un tas efekts paliek arī pēc nodarbības. Mēs visiem iesakām kanisterapiju un ļoti priecājamies, ka mums tāda iespēja ir.....”

Inga, Kristofera mamma

Vidusskolas pētnieciskā darba ietvaros veiktā aptauja “Par bērnu iesaisti kanisterapijā”, rāda: (aptaujāti 46 respondenti)

- 74 % aptaujāto novēro būtiskas pārmaiņas
- 20% aptaujāto novēro daļējas pārmaiņas bērnos

Kā galvenās pārmaiņas vecāki min:

- Bērni kļuvuši drošāki, atvērtāki, mierīgāki,
- Uzlabojusies komunikācija un socializēšanās,
- Mazinājusies trauksme un bailes,
- Uzlabojusies koncentrēšanās.

Darba autore Liliāna Lipenberga

Suņa asistēta pedagoģija

Suns kā “atbalsta personāls”

Tiek realizēta :

- Izglītības iestādēs,
- Attīstības centros,
- Atbalsta centros

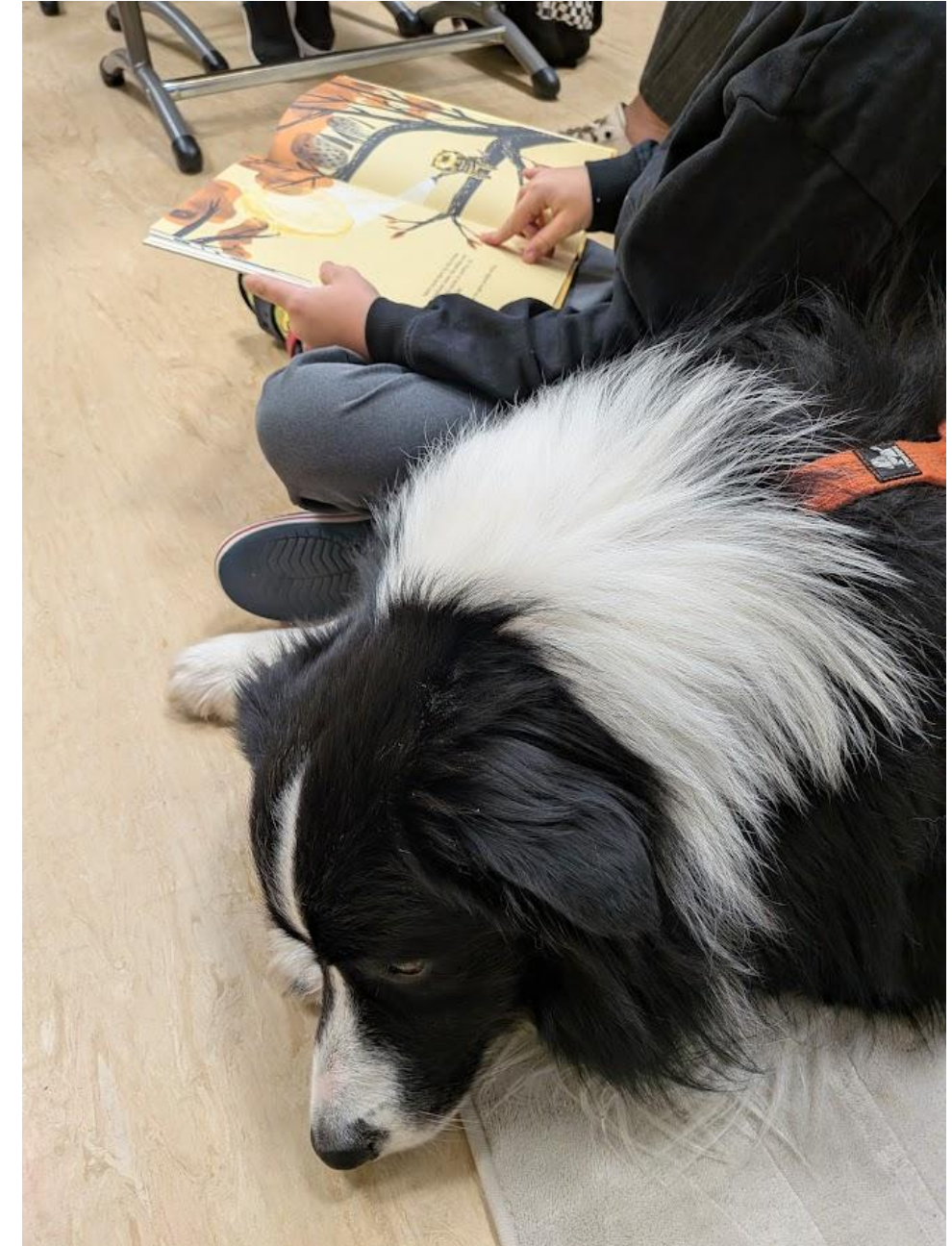
Latvijā 4 speciālajās skolās- attīstības centros, 1 pamatskolā un 1 vidusskolā

Mērķis:

Radīt drošu emocionālo vidi, mazināt stresu, palielināt motivāciju un veicināt sociālo un emocionālo attīstību, kas tieši uzlabo bērna spēju mācīties.

Suns:

- **Attīsta pašapziņu-** pozitīva mijiedarbība rada panākumu sajūtu
- **Rada emocionālu drošību-** nevērtē un pieņem ikvienu
- **Mazina trauksmi un stresu-** suņa klātbūtne nomierina
- **Motivē** - padara mācīšanos interesantāku un jēgpilnāku
- **Veicina pašregulāciju un sociālo uzvedību-** attīsta empātiju, rūpes, robežu un noteikumu ievērošanu

Suņa asistēta pedagoģija

Suns tiek iesaistīts mācību procesā, atbilstoši aktuālajam mācību saturam

Mērķis:

- *Veicināt efektīvāku, motivējošāku un iekļaujošāku mācīšanos*

Suns:

- *Aktīvs pedagoģiskais resurss, nevis tikai “klases viesis”*
- *“Instruments” multisensoras mācību pieejas realizēšanai,*

“Bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem galvenie korekcijas darbības objekti ir domāšana, valoda, uzvedība un kustības. Kanisterapija sniedz papildus paņēmienus minēto objektu darbības pastiprināšanā.”

Kaiva Žimante, Liepājas Līvupes pamatskolas - attīstības centra mācību daļas vadītāja

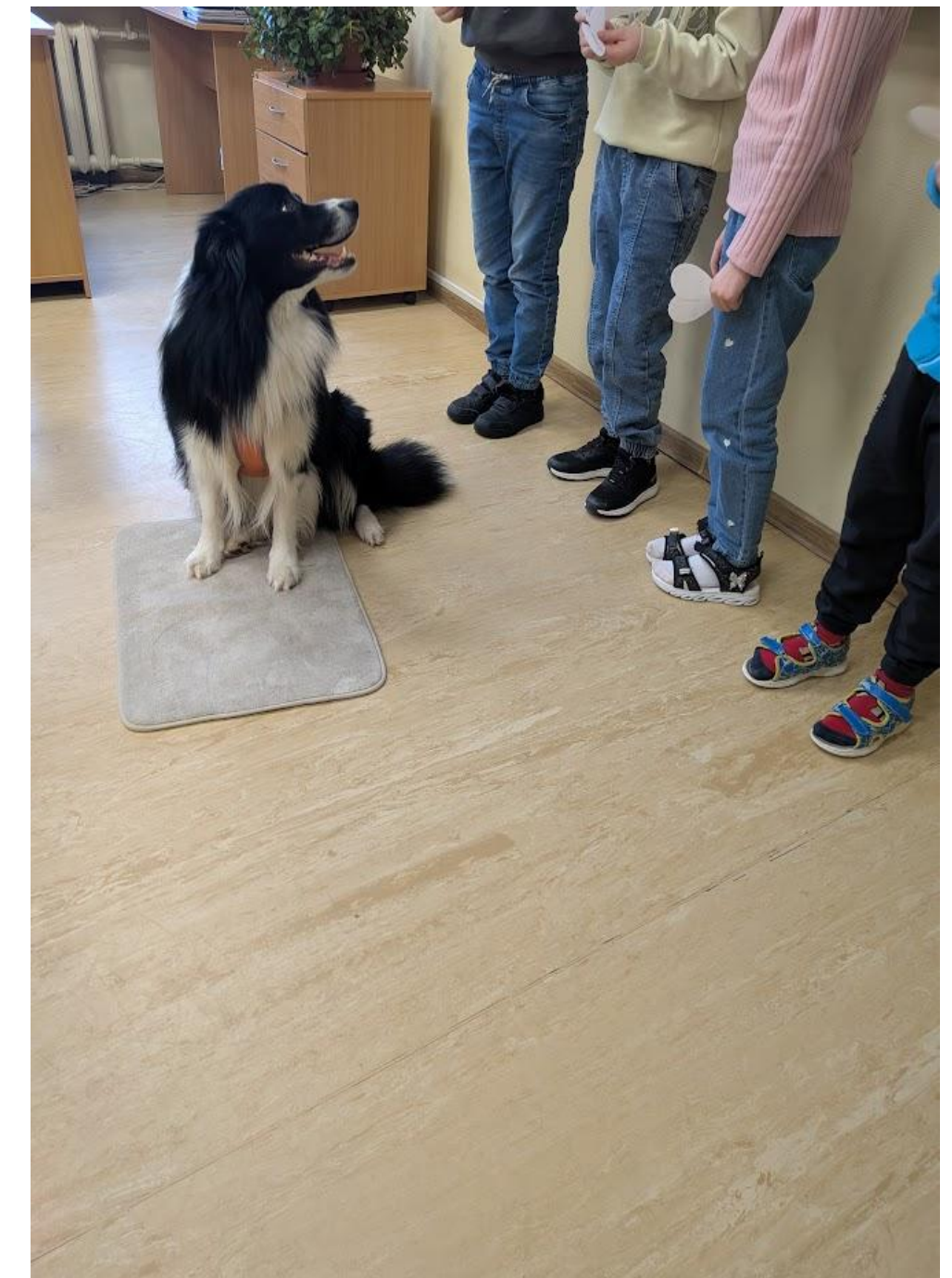
“Terapijas suņa iesaiste izglītības procesā ir efektīvs papildu atbalsta instruments iekļaujošas izglītības īstenošanā. Suns klasē darbojas kā starpnieks, kurš mazina spriedzi, veicina emocionālo drošību un atbalsta pozitīvu mācību vidi visiem skolēniem.”

Inga Ekuze, Liepājas izglītības pārvaldes vadītāja

“**Skolas suns** –” multifunkcionāls interaktīvs pedagoga palīgs”, kura klātbūtnē aktivizējas visas maņas.

Sajaucas abu pušu sajūtas, suns strādā, jo ir apmācīts to darīt, bērni mācās būt ar suni. Sadarbībā ir uzticēšanās, atbildība un miers pāri visam. Tik ļoti to vajag šajā satrauktajā, nevaļīgajā un gadžetu pārņemtajā laikmetā.”

Vēsma Neilande, Sabiles pamatskolas direktore

Kanisterapija Eiropā

- 2004. gadā Vīnē ir nodibināta **Eiropas Dzīvniekasistētās Terapijas Asociācija/ ESAAT** (European Society for Animal Assisted Therapy), apvienojot organizācijas un mācību iestādes no Austrijas, Šveices un Vācijas, kas nodrošina kanisterapijas apmācību. Kanisterapija tiek agūta kā papildus kvalifikācija. Suņi tiek iesaistīti darbā ārstniecības un izglītības iestādēs. .
- 2006. gadā Šveicē tiek dibināta **Starptautiskā Dzīvniekasistētās Terapijas Asocoācija** (International Society of Animal Assisted Therapy/ ISAAT), ar mērķi apvienot starptautiskos ekspertus un izstrādāt vienotus kvalitātes standartus dzīvnieku asistētajai terapijai, lai tā tiktu atzīta par profesionālu un zinātniski pamatotu metodi visā pasaulē
- Abas šīs organizācijas sadarbojās, un nosaka kvalitātes kritērijus speciālistu apmācībai un suņu sertifikācijai.
- Polijā kanisterapijas apguve ir strukturēta un balstīta uz valsts mēroga standartiem. Kanisterapiju var apgūt dažādos līmeņos, atkarībā no speciālista bāzes izglītības. Kanisterapijas jomu pārrauga **Polijas kanisterapijas biedrība** (Polskie Towarzystwo Kynoterapeutyczne/ PTK 2006.), Kanisterapeits ir oficiāli atzīta profesija ar profesijas kodu.
- Lietuvā kanisterapija ir **papildinoša metode**, nevis atsevišķa profesija. Galvenā organizācija, kas nosaka standartus un pārrauga šo jomu, ir **Lietuvas Kanisterapijas asociācija** (*Lietuvos kaniterapijos asociacija* – LKA, 2013. Kanisterapiju kopš 2023. gada var apgūt Klaipēdas Universitātē , iegūstot licenci darbam kopā ar suni savā profesijā. - medicīnā, psiholoģijā, pedagoģijā vai sociālā darbā. Kanisterapija kā specializācija vai modulis tiek integrēta arī KU maģistra studiju programmā.

Kanisterapija Latvijā

- ❖ Kanisterapija Latvijā aizsākās apmēram pirms 14 gadiem, kad daži entuziasti devās uz Poliju mācīties, un pēc tam sāka praktizēt kanisterapiju Latvijā, līdz ar to šobrīd Latvijā pamatā kanisterapija balstās uz poļu veidotās sistēmas.
- ❖ Latvijā nav noteiktu standartu ne apmācībai, ne pakalpojumu sniegšanai. Katra organizācija, kas nodrošina apmācību, veido mācību saturu pēc saviem ieskatiem. .
- ❖ Latvijā joprojām nav iespējams iegūt kanisterapijas speciālista kvalifikāciju, ir tikai neformālās izglītības kursi.
- ❖ Kanisterapijas speciālista apliecību šobrīd Latvijā var iegūt jebkurš, neatkarīgi no iepriekš iegūtās izglītības, mācoties dažus dienu vai pāris mēnešu neformālajosursos (40-80 kontaktstundas).
- ❖ Jebkurš, iegūstot kanisterapijas speciālista apliecību, šobrīd var nodrošināt kanisterapijas pakalpojumus izglītības iestādēs, krīžu centros, aprūpes namos, atbalsta un rehabilitāciju centros utml, neatkarīgi no iepriekš iegūtās izglītības un pieredzes.
- ❖ Latvijā ir vairākas nelielas kanisterapijas biedrības un viena apvienība. Savstarpēja sadarbība starp organizācijām nenotiek.
- ❖ Pieprasījums pēc kanisterapijas pakalpojumiem strauji pieaug.

Profesionāls speciālists un suns ir vienota komanda - psihoemocionālie procesi cilvēkā veidojas un attīstās pateicoties suņa radītajam emocionālajam pārdzīvojumam, bet profesionāls speciālists mērķtiecīgi strukturē nodarbību, vada mijiedarbību un pielāgo metodes cilvēka individuālajām vajadzībām, palielinot terapijas efektivitāti. **Speciālista izglītībai un zināšanām ir nozīme!**

Suns iekļaujošajā izglītībā ienes drošību, siltumu un pārlicību, kas palīdz bērnam noticeēt sev un uzdrošināties iesaistīties. Mūsdienu steidzīgajā un trauksmainajā pasaulē šī klātbūtne kļūst par stabilu atbalsta punktu, kurā bērns var “apstāties”, nomierināties un atkal sajust savu varēšanu.

Tāpat kā citviet pasaulē, arī Latvijas izglītības iestādēs nepieciešams veidot mācību vidi, kurā kanisterapiju varētu integrēt kā pilnvērtīgu mācību metodi, jo nodarbībās mēs balstāmies uz kopīgiem (izglītības iestādes) mērķiem un uzdevumiem, ieviešam STEM apmācības projektus un eksperimentus kopā ar suni. Tā nav tikai atbalsta forma, bet arī efektīvs atbalsta līdzeklis, kas palīdz veidot drošu, iekļaujošu un motivējošu vidi gan bērniem, gan pieaugušajiem.

Terapijas suns nav tikai instruments – tas ir “tilts” līdz cilvēkam. Suns atver durvis pie cilvēka, kuras, bez suņa līdzdalības, paliek aizvērtas.

“Es šobrīd suni saredzu kā vienīgo “līdzekli”, kurš bērnos uzreiz iedarbina visas maņas. Un mēs nevaram zināt, tieši caur kādām sajūtām bērns vislabāk mācās.”

Vēsma Neilande,
Sabiles pamatskolas direktore

Paldies par uzmanību!

Agrita Priedīte

Mg.paed.
Kanisterapijas speciāliste

Tālrunis: 25739939
E-pasts:
agritapriedite@gmail.com

